

Kenyér, jog és művelődés

Kéthly Anna előadása a Munkásokthonban

(A Délmagyarország munkatársától.) A szeredi szakszervezeti bizottság tudományos előadássorozatának első előadását pénteken tartotta meg nagy érdeklődés mellett. Kéthly Anna országgyűlési képviselő »Kenyér, jog, művelődés« című tartott nagy figyelemmel kísért előadást. A közönség zsufolásig megtöltötte a Munkásokthon emeleti termét.

— A gazdasági válság az — mondotta Kéthly Anna —, amely az egész világon politikai rendszereket dönt romba és alakít újakat. Olvasunk nyilatkozatokat, amelyek szerint a politikai zűrzavarok elsimításával a gazdasági nyomorúság is megszűnik, de mi, akik más vonalban gondolkozunk, vagyunk, tudjuk, hogy a gazdasági alapoknak a megingása okozza a politikai bajokat. A kapitalizmus elérkezett a fejlődés olyan fokára, ahol már nem képes az emberiség életének a feladatait elvégezni. Nem azért nem képes feladatának eleget tenni, mert kevés a közszükségleti cikk és sok az ember, hanem, mert a termelés és az elosztás megszervezéséhez nincsenek megfelelő intézményei.

— Ebben a zűrzavarban — folytatta — a munkásságnak három irányu harca van. Az első a kenyérért folytatott harca, amelyben mindazt összefoglaljuk, ami az élet fentartáshoz szükséges. A harc másik iránya a kenyérharcban megszerzett eredményeknek, a jogok alapján alakított törvényekkel való körülbástyázás. A harmadik, a munkásság szabadságharcának a legnagyobb és legfontosabb fegyvere, a műveltség. Csak a művelt ember képes meglátni a kapitalizmus mai zűrzavarában a dolgok összefüggését, csak ez érti meg a védekezés szükségességét és találja meg a védekezés módozatait. Csak a művelt ember képes a haladás egyenes vonalán járni akkor, amikor ebben a rendkívüli szerkezetű társadalomban hamis próféták minden erővel oldalukra akarják csábítani.

— Művelt embereket akarunk nevelni. Ez az oktatási programunk és az oktatási tevékenységünk legfőbb kötelessége. Itt meg kell emlétenem, hogy kultúrember alatt nem külsőségeket értünk; nem finom ruhát és csiszolt beszédmodort. Nem tartjuk kultúrembernek azt, aki az iskolát elvégezve nem vesz többet könyvet a kezébe; ez tele van elfogultsággal, lenézéssel, göggel azok iránt, akik nem egy klikkben vannak vele. Műveltség és kultúra alatt értjük azokat az emberi értékeket, amelyek a közösség szógalatát jelentik és az önzés helyett a társadalomért való együttműködést vallják, vagyis a szolidaritás közösségbe való harmonikuss beilleszkedést. A műveltségért, a kulturáért való harcunk a legnagyobb harci terület, mert a kenyérért való harcunkban segít bennünket az éhség hajtóereje, a jogért való harcban mellettünk áll az az akarat, hogy az új erőfeszítéseket új célokra használjuk fel.

— A téveszmékkel, a dolgozók érdekeivel elmentéses helyzettel akarunk szembeszállni; megmagyarázni a gazdasági válság és a politikai zűrzavar okait, a megegyezések, a szerződések és a paktumok mögött rejlő mozgó erőt, hogy az új ember megértse a mundenki kenyérgondjain túl a magasabb célokért való harcot.

A közönség melegen megtapsolta Kéthly Annát értékes előadásáért.

Varrógépekben még tart az olesó napi 36 filléres részletre. **Kerékpárok** gummik és alkatrészek az ismert filléres árakban. **Rádiók** PHILIPS és Standard kaphatók. Rádióújdonosságok nálam kis részletre beszerezhetők.

Szántó Sándor gépkereskedő Kis u. 2. sz. (Kiss D. palota)

100.000 pengő megtakarítás azoknak, akiknek tyukszemük van

Vegye ki részét még ma

1 Ne vágja a tyukszemét, mert ez veszélyes. Gyakran súlyos vérmérgezés támad ebből. Ön a legmakacsabb tyukszemektől is gyökerestől, mindenestől gyorsan megszabadulhat, csekély költséggel és minden veszély nélkül. Próbálja ki ezt a teljes fürdőt.

2 Ha a vízbe Saltrat Rodellt tesz, úgy hogy a felszabaduló oxigén ennek zsíros, tejszerű kinézetét kölcsönöz. Ez a teljes fürdő, a benne levő nagymennyiségű oxigén következtében azonnal csillapítja a fáradt fájó lábakat, egyetlen éjszaka alatt elpusztítja a fagydagánatokat, bőrkeményedéseket és a tyukszemeket úgy megpuhítja, hogy

azokat gyökerestől, mindenestől fájdalom nélkül kiemelheti.

3 A Saltrat Rodell különböző értékes anyagból van összeállítva, melyek közül többet kénytelenek vagyunk importálni. Ezeknek az anyagoknak erősen felemelt ára kényszerít bennünket, hogy a Saltrat Rodell árát felemeljük.

4 Ameddig a jelenlegi készlet tart, a Saltrat Rodell állandó fogyasztói a régi áron kaphatnak három csomagot mindkét, vagy az egyes nagyságokból. Vegye át Saltrat Rodell szükségletét még ma szaküzletében és biztosítsa részét ebből a megtakarításból. Képviseli: Mihály Ottó, Budapest, Podmaniczky-uca 43.

Öt trachomaorvos a szegedi tanyákon

(A Délmagyarország munkatársától.) Az elmúlt esztendőben különösen megzaporodott a trachomások száma a szegedi tanyákon. Két évvel ezelőtt 1400 trachomást tartott nyilván az egészségügyi statisztika, ezidőszakra 1900 trachomást találtak a tanyákon. A város hatósága több ízben felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, hogy kezeltesse a tanyán élő trachomásokat. A minisztérium azonban nem intézkedett, sőt 1932-ben törölte a város költségvetéséből azt a 19.000 pengőt is, amelyet a közgyűlés a trachomások gyógykezelésének költségére állított be.

Eveken át nem történt semmi a trachomások gyógykezelésének érdekében, pár héttel ezelőtt azonban a belügyminiszter megbízottja járt Szegeden és bejelentette dr. Pálffy József polgármesternek, hogy az állam hajlandó a trachomások gyógykezeléséről gondoskodni, megfelelő számban orvosokat rendel ki, a város hatóságának mindössze az orvosok fuvarját kell kiállítania. Az évi fuvar költség nem lesz több, mint 3600 pengő. A polgármester megígérte a feltétel teljesítését és az új költségvetésben biztosítottak is fedezetet a trachomaorvosok fuvarjára.

Most azután a belügyminiszter egyelőre öt trachoma-szakorvost rendelt ki Szeged környé-

kére. Az öt szakorvos: dr. Kötöny Mária, dr. Bolemann Ferenc, dr. Vitéz Gád Károly, dr. Szabó Szilárd és dr. Kiszely János január 15-én megkezdik a trachoma gyógyítást a tanyákon. Az orvosok már megkapták a körzeti beosztásokkal, a tanyai iskolákban fogják a gyógykezelést elvégezni, ezeken a helyeken kell hetenkint jelenkezniük a betegeknek. A gyógyszert a minisztérium adja és az államtól kapják fizetésüket az orvosok, a város öt fogatot állít az orvosok rendelkezésére.

A trachomagyógyítás kivételét és egyéb adminisztrációs kérdéseket szombaton délben a tiszt főorvosi hivatalban tartandó orvosi konferencián beszélnek meg. Ilyen konferenciát ezután sűrűbb időközönként tartanak a kiszemelt szakorvosok, akik körében azt remélik, hogy Szeged környékén a közel 2000 trachomás beteget 3-4 esztendő alatt teljesen kigyógyítják.

A belügyminisztérium intézkedett aziránt is, hogy a környéki községekben is gyógyítsák a fertőző szembetegeket, Kisteleken, Csongrádon, Tömörkényen és Csanyteleken szintén trachomaorvosok vették kezükbe a trachomások gyógykezelését.

„Szeged gazdasági pillérei“ fényképekben és önéletrajzokban

(A Délmagyarország munkatársától.) A napokban a torony alatt feltűnést keltett az a nyomtatvány, amelyet a pénztár a városi hivatalnokoknak és a törvényhatósági bizottság régi és új tagjainak kézbesített ki. A nyomtatványt „Szeged kormányzata és gazdasági pillérei“ címmel jelenni készülő mű vállalkozása küldte szét. A nyomtatvány szerint Szeged kormányzatának 15 éves tevékenységéről és közgazdasági életéről fog szólni a „nagy emlékkönyv“ — amint a prospektus mondja. A kiadást „egy külön bizottság áldozatkészsége“ tette lehetővé. A prospektus „Kompilátornak“ is nevezi a tervezett művet. A prospektus a következőkkel zárul:

„Az emlékkönyv szerkesztőségének feltételül szüksége van az Ön személyi adataira, ezért kérjük, hogy a mellékelt kérdőíve“ sürgősen kitölteni és megbízottunknak egy fényképpel együtt átadni méltózlással.“

Mellékelve volt a kérdőív is, amelyben a kiemeltnél nyilatkoznia kell — saját maga érdemeiről, tevékenységéről, pályafutásáról. Az „ültető“ munka az elmúlt 15 esztendő törvényhatósági bizottsági tagjainak életrajzát és fényképét akarja adni az albumban. Szükség esetén hangsúlyozni, hogy ilyen munkára, amely tisztán az emberi hiúságra épít, nincsen szükség, ezt a művet Szeged egészen jól tudja majd nélkülözni.

— Az album vállalkozója az úgyszólván következőket mondja:

— A könyv megjelenését kötelességünknek tartjuk, annak gondolatát a város egyik nemrég elhunyt nagyjától örököltük. Az ő óhaja volt, hogy könnyen áttekinthető emlékként örökítsük meg azoknak a mécseseknek a lángját, amelyek a legnagyobb viharban égtek itt a magyar végvár bástyáin. A kötet tartalmának ismertetésével, ami a körlevélből is kiténik, annak rendeltetése is nyilvánvaló: nincs más hivatása, mint tiszta képet adni a város másfélévtizedes tevékenységéről anélkül, hogy ahhoz kritikai megjegyzéseket fűzzen.

— Az emlékkönyvet megjelenésének összes terheit egyedül viseljük, ahhoz senki előzetes segítségét igénybe nem vesszük, ami azt jelenti, hogy a kérdőívek átvétele és kitöltése kötelezettséggel nem jár. A mű tartalmának teljes személytelenségét a legmesszebbmenően biztosítjuk, ami azt jelenti, hogy érdemeket le nem kicsinyít, érdekeket és jogokat nem sérthet. Ennek ellenkezőjét visszaélésnek tartanánk egy olyan munkánál, amely nem a ma hangulatának, hanem a történeti távlatnak eszközeként jelentkezik, hogy a maga megmásíthatatlan memorijával őrizze a szükséges ténybeli felvilágosításokat. Voltaképpen nem teszünk mást, mint keresetét biztosítunk munkálkodó társainak. Feltevéssem az, hogy az esetleg nekünk szánt felyemzsinórt, csak a könyv kötésénél használjuk majd el.